

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ในลักษณะของการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การได้รับการการสอนแนะ และการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม และศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ที่ร่วมกันทำนายความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลในสังกัด กระทรวงกลาโหม โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลประจำการ ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นพยาบาลวิชาชีพระดับ ปฏิบัติการ โดยปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาล ตำแหน่งพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัด กระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย โรงพยาบาลในสังกัดกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ จำนวน 16 โรงพยาบาล

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบ หลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) (ยูวดี ภาฯ และคณะ, 2540) โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการดังนี้

2.1 เลือกโรงพยาบาลที่มีขนาดเตียงตั้งแต่ 150 เตียงขึ้นไป โดยจำแนกโรงพยาบาลเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงพยาบาล เนื่องจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหมมีการแบ่งขนาดของ โรงพยาบาลดังนี้ โรงพยาบาลระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบ แตกต่างกันไป เช่น โรงพยาบาลระดับปฐมภูมิจะเป็น โรงพยาบาลขนาดเล็กหรือเป็นลักษณะของ โรงพยาบาลค่าย ซึ่งมีขีดความสามารถในการให้บริการจะค่อนข้างจำกัด ในกรณีที่มีผู้ป่วยมีลักษณะ อาการเกินขีดความสามารถของโรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลจะมีการส่งต่อผู้ป่วยไปยัง โรงพยาบาล ขนาดกลางและ โรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่มีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ดีกว่า มีบุคลากรทีมสุขภาพและ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ดังนั้นลักษณะงานขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลจึงมีความแตกต่างกันเช่นกัน และในการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลนั้น เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ดีของประชากรจึงต้องมีการแบ่งขนาดของโรงพยาบาล เป็น โรงพยาบาลขนาดเล็ก (150-200 เตียง) โรงพยาบาลขนาดกลาง (201-500 เตียง) และโรงพยาบาลขนาดใหญ่ (มากกว่า 501 เตียงขึ้นไป) ตามการแบ่งของกระทรวงกลาโหมซึ่งประกอบด้วยโรงพยาบาลทั้งหมด จำนวน 16 แห่ง ได้ประชากรทั้งหมดจำนวน 3,107 คน

2.2 กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) โดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05 ที่ระดับความเชื่อมั่น .95

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{ขนาดของประชากร} \\ e &= \text{ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{3,107}{1 + 3,107(.05)(.05)}$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้ คือ พยาบาลประจำการโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน = 354 คน

2.3 ทำการสุ่มเลือกโรงพยาบาลที่เป็นตัวแทนในแต่ละกลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้อัตราส่วน 1:2 คูตารางที่ 1 ได้โรงพยาบาลที่เป็นตัวแทนจำนวน 8 โรงพยาบาล ดังนี้ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โรงพยาบาลอานันทมหิดล โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ โรงพยาบาลค่ายสรรพลีทธิประสงค์ โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

2.4 สํารวจจำนวนพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยผู้วิจัยได้สอบถามจำนวนประชากรจากกองการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาลทั้ง 8 โรงพยาบาล

2.5 กำหนดจำนวนพยาบาลประจำการของแต่ละโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล โดยใช้สูตร

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาล} = \frac{\text{จำนวนประชากรของโรงพยาบาล} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดของโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง}}$$

โดยพิจารณาถึงเกณฑ์ว่าจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาลอย่างน้อยที่สุด 30 คน (Polit & Hungler, 1999) เพื่อให้เป็นตัวแทนประชากรที่ดี

2.5.1 พิจารณาจำนวนประชากรของแต่ละโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลใดมีจำนวนประชากรไม่ถึง 30 คนให้เลือกทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งมี 1 โรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

2.5.2 ในกรณีที่โรงพยาบาลใดคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้น้อยกว่า 30 คนได้ปรับเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้เป็น 30 คน เพื่อให้การกระจายของกลุ่มตัวอย่างเป็น โค้งปกติ และสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ (ประคอง วรรณสุด, 2542:11) ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเท่ากับจำนวน 427 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม

โรงพยาบาล	ประชากร (จำนวน/คน)	โรงพยาบาลที่สุ่มได้/ จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่างที่ คำนวณได้ จำนวน (คน)
โรงพยาบาลขนาดใหญ่			
1. ร.พ.ภูมิพลอดุลยเดช	750	750	132
2. ร.พ.พระมงกุฎเกล้า	629	-	-
โรงพยาบาลขนาดกลาง			
3. ร.พ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า	524	524	92
4. ร.พ.จันทบุรีเบกษา	270	-	-
5. ร.พ.อานันทมหิดล	131	131	30
6. ร.พ.สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	388	388	68
7. ร.พ.ค่ายสุรนารี	85	-	-
โรงพยาบาลขนาดเล็ก			
8. ร.พ.ค่ายสรรพสิทธิประสงค์	45	41	30
9. ร.พ.ค่ายประจักษ์ศิลปาคม	120	120	30
10. ร.พ.ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	23	-	-
11. ร.พ.ค่ายวชิราวุธ	17	-	-
12. ร.พ.ค่ายธนรัชต์	23	-	-
13. ร.พ.ค่ายจักรพงษ์	27	-	-
14. ร.พ.ค่ายจิรประวัติ	28	-	-
15. ร.พ.ค่ายสุรศักดิ์มนตรี	32	32	30
16. ร.พ.ค่ายสุรสีห์	15	15	15
รวม	3,107	2,005	427

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (n = 358)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	50	14.0
26 - 30 ปี	143	39.9
31 - 35 ปี	86	24.0
36 - 40 ปี	44	12.3
มากกว่า 40 ปี	35	9.8
สถานภาพสมรส		
โสด	206	57.5
คู่	144	40.2
ม้าย / หย่า / แยก	8	2.2
วุฒิทางการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	333	93.0
ปริญญาโท	24	6.7
อื่นๆ	1	0.3
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5 ปี	114	31.8
6-10 ปี	134	37.4
11-15 ปี	53	14.8
16-20 ปี	31	8.7
21 ปีขึ้นไป	26	7.3
แผนกที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน		
อายุรกรรม	102	28.5
ศัลยกรรม	92	25.7
กุมารเวชกรรม	25	7.0
สูติ - นรีเวชกรรม	35	9.8
อื่นๆ	104	29.1
การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาล		
เคย	244	68.2
ไม่เคย	114	31.8

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการสอนแนะ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ

การสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาล ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ จำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งผู้วิจัยแปลมาจากแบบสอบถามของ Hojat (2006) ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์พยาบาลประจำการเพื่อปรับข้อคำถามให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การร่วมกิจกรรมวิชาการ การหาโอกาสเรียนรู้ และการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวคิดของ Hojat (2006) ซึ่งได้มีการนำเครื่องมือนี้ไปทดลองใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของแพทย์แล้วนำมาวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมจำนวน 5 ท่าน แล้วนำเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์มาบูรณาการเพื่อปรับและเพิ่มเติมข้อคำถามให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ดังภาคผนวก

2. สร้างแบบสอบถามให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมคำถามจำกัดความ แนวคิดองค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ได้ทำการบูรณาการขึ้นทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 19 ข้อ ดังนี้

2.1 ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	จำนวน 5 ข้อ
2.2 การร่วมกิจกรรมวิชาการ	จำนวน 6 ข้อ
2.3 การหาโอกาสเรียนรู้	จำนวน 4 ข้อ
2.4 การเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล	จำนวน 4 ข้อ

3. ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ เป็นจริงมากที่สุด จนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีเกณฑ์ในการเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริง
3	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริง
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริงที่สุด

5. การแปลผลคะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนน การเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ เมื่อให้คะแนนครบทุกข้อแล้ว นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนน ของ ประคอง วรรณสุข (2538) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสอนแนะ ของ วิมล มาดิษฐ์ (2547) โดยสร้างตามกรอบแนวคิดของ Gamston (1987) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคนิค ด้านวิชาการและด้านการแก้ปัญหา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนแนะ ตามแนวคิดของ Gramston (1987) นำมากำหนดเป็นคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

2. ศึกษาแบบสอบถามการสอนแนะของ วิมล มาดิษฐ์ (2547) เป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ดังนี้

1. ด้านเทคนิค	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการแก้ปัญหา	จำนวน 5 ข้อ

3. ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ เป็นจริงมากที่สุด จนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามการได้รับการสอนแนะ มีเกณฑ์ในการเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริง
3	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริง
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริงที่สุด

5. การแปลผลคะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนน การได้รับการสอนแนะ คือ เมื่อให้คะแนนครบทุกข้อแล้ว นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนของประคอง วรรณสูตร (2538) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ได้รับการสอนแนะในระดับสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ได้รับการสอนแนะในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ได้รับการสอนแนะในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ได้รับการสอนแนะในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ได้รับการสอนแนะในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของ นิตยา สง่าวงษ์ (2545) โดยสร้างตามกรอบแนวคิดของ Kanter (1997) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการช่วยเหลือสนับสนุน ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากรและด้านโอกาส โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเสริมสร้างพลังอำนาจตามแนวคิดของ Kanter (1997) นำมากำหนดเป็นคำจำกัดความ

2. ศึกษาแบบสอบถามการเสริมสร้างพลังอำนาจของนิตยา สง่าวงษ์ (2545) ซึ่งมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ .95 เป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการช่วยเหลือสนับสนุน	จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านทรัพยากร	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านโอกาส	จำนวน 5 ข้อ

3. ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ เป็นจริงมากที่สุด จนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน มีเกณฑ์ในการเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริง
3	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริง
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริงที่สุด

5. การแปลผลคะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนน การได้รับการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ คือ เมื่อให้คะแนนครบทุกข้อแล้ว นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลผลของประคอง วรรณสุด (2538) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการบูรณาการตามแนวคิดความสามารถในการปฏิบัติงานของ Meretoja, Isoaho & Leino-Kilpi (2004) และจากการสัมภาษณ์พยาบาลประจำการ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ ความสามารถในการปฏิบัติงานของ Meretoja, Isoaho & Leino-Kilpi (2004) และทำการสัมภาษณ์พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม นำข้อมูลมาบูรณาการเป็นคำนิยามศัพท์ของความสามารถในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังภาคผนวก ก

2. สร้างแบบสอบถามให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมคำจำกัดความแนวคิดองค์ประกอบความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้ทำการบูรณาการขึ้น ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินและวินิจฉัยทางการแพทย์ ด้านการช่วยเหลือและบำบัดทางการแพทย์ ด้านการสอน ด้านการจัดการสถานการณ์ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านการบริหาร ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการประเมินและวินิจฉัยทางการแพทย์	จำนวน	7 ข้อ
2. ด้านการช่วยเหลือและบำบัดทางการแพทย์	จำนวน	8 ข้อ
3. ด้านการสอน	จำนวน	6 ข้อ
4. ด้านการจัดการสถานการณ์	จำนวน	6 ข้อ
5. ด้านการประกันคุณภาพ	จำนวน	7 ข้อ
6. ด้านการบริหาร	จำนวน	6 ข้อ

3. ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ เป็นจริงมากที่สุด จนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์ในการเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นเป็นจริง
3	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริง
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เป็นจริงที่สุด

5. การแปลผลคะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนน การได้รับการ ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ คือ เมื่อให้คะแนนครบทุกข้อแล้ว นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย เพื่อแปลผลคะแนนโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของประคอง กรรณสูต (2538) ดังนี้

กำหนดการแปลผลคะแนน โดยใช้เกณฑ์ของประคอง กรรณสูต (2538) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ความสามารถของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	ความสามารถของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ความสามารถของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ความสามารถของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ความสามารถของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับต่ำที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

การหาความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นซึ่งครอบคลุมตามกรอบแนวคิด จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผ่านการตรวจสอบและได้รับการแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความตรงตาม โครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องของการวัด และนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ถึงเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องกับการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน โดยใช้เกณฑ์ $CVI = .80$ ขึ้นไป ซึ่งกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ (เพื่อรน้อยสิงห์ช่างชัยและวิลยา คุโรปกรณ์พงษ์ (2536) โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ไม่สอดคล้อง	(1)	หมายถึง	คำถามไม่สอดคล้องกับค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
สอดคล้องน้อย	(2)	หมายถึง	คำถามบางส่วนสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย (ต้องการการปรับปรุง)
ค่อนข้างสอดคล้อง	(3)	หมายถึง	คำถามค่อนข้างสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
สอดคล้องมาก	(4)	หมายถึง	คำถามสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

โดยคำนวณจากสูตร (Polit and Hungler, 1999) ดังนี้

$$CVI = \frac{\text{จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}$$

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่า จำนวนข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4 ของแบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบบสอบถามการได้รับการสอนแนะ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) เท่ากับ .95, 1, 1 และ 1 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเห็นชอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือวิจัย โดยมีการปรับปรุงแก้ไข ข้อคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล คงเดิมรวมมีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คงเดิม	11 ข้อ
ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	7 ข้อ
ตัดข้อคำถามซ้ำซ้อน	2 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	1 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	19 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการสอนแนะ

คงเดิม	11 ข้อ
ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	4 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	15 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน

คงเดิม	15 ข้อ
ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	4 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	1 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	20 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงาน

คงเดิม	17 ข้อ
ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา	15 ข้อ
ตัดข้อคำถามซ้ำซ้อน	4 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	8 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	40 ข้อ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์พร้อมแนบ โครงร่างวิทยานิพนธ์ และแบบสอบถามฉบับจริง ขออนุมัติทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาและควบคุมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเพื่อขออนุมัติเก็บข้อมูล ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาและควบคุมการวิจัยในมนุษย์มีมติให้นำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงต่อไปได้

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้ไปปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลประจำการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ พยาบาลประจำการในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/ FW version 11.5 เมื่อได้ค่าแอลฟาที่ยอมรับได้ (จากตารางที่ 3) แล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง นำมาหาค่าความเที่ยงอีกครั้งด้วยวิธีเดียวกัน ได้ค่าความเที่ยงดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบบสอบถามการได้รับการสอนแนะ แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงาน

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	
	ทดลองใช้ (n = 30)	เก็บข้อมูลจริง (n = 358)
การเรียนรู้ตลอดชีวิต	.70	.88
ความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	.68	.75
การร่วมกิจกรรมวิชาการ	.74	.74
การหาโอกาสเรียนรู้	.76	.76
การเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล	.91	.91
การได้รับการสอนแนะ	.92	.94
ด้านเทคนิค	.90	.88
ด้านวิชาการ	.90	.87
ด้านการแก้ปัญหา	.96	.91
การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน	.91	.96
ด้านการช่วยเหลือสนับสนุน	.90	.91
ด้านข้อมูลข่าวสาร	.91	.92
ด้านทรัพยากร	.86	.84
ด้านโอกาส	.95	.91
ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ	.94	.97
การประเมินและวินิจฉัยทางการพยาบาล	.95	.92
การช่วยเหลือและการบำบัดทางการพยาบาล	.90	.88
การสอนและให้คำปรึกษา	.92	.92
การจัดการสถานการณ์	.92	.93
การประกันคุณภาพ	.94	.92
การบริหาร	.91	.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามระดับชั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 8 แห่ง

2. เมื่อได้รับหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะพยาบาลศาสตร์แล้ว ผู้วิจัยติดต่อฝ่ายธุรการของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหมเพื่อขอความร่วมมือ และชี้แจงถึงรายละเอียดในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และตัวอย่างเครื่องมือการวิจัยถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ทั้ง 8 แห่ง

3. หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับฝ่ายธุรการของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมเพื่อขอทราบผลการอนุมัติในการขอเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากผ่านการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากองการพยาบาลแต่ละ โรงพยาบาลเพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในกรทำแบบสอบถามครั้งนี้ พร้อมทั้งมอบแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือส่งมอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมทั้งแนบซองเปล่าและตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ พร้อมชื่อและที่อยู่ของผู้วิจัย เพื่อให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ให้หัวหน้ากองการพยาบาลหรือตัวแทนที่รับผิดชอบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยให้หัวหน้ากองการพยาบาลหรือตัวแทนของแต่ละ โรงพยาบาลเป็นผู้มอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 12 มีนาคม 2550 ถึง 2 เมษายน 2550 เป็นระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์ได้รับแบบสอบถามกลับคืนเป็นจำนวน 358 ฉบับจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 427 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.84

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนลงข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 358 ฉบับ

การพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

แบบสอบถามทุกฉบับ ได้แนบเอกสารขอความร่วมมือพร้อมชี้แจงการคุ้มครองสิทธิของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยโดยไม่ระบุชื่อของผู้ตอบ ข้อมูลถูกเก็บเป็นความลับ การส่งแบบสอบถามกลับจะใส่ซองปิดผนึกของแต่ละบุคคล การนำเสนอผลงานวิจัยจะเสนอในภาพรวมและแบบสอบถามถูกทำลายหลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Windows) version 11.5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = .05$ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปึงจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาล ทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงเป็นความถี่และร้อยละ

2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต การได้รับการสอนแนะ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานและความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปึงจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต การได้รับการสอนแนะ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางการพยาบาล วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วย Chi-square แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และใช้เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2542: 11)

ค่าระหว่าง ± 0.70 ถึง ± 1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าระหว่าง ± 0.30 ถึง ± 0.69 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง ± 0.29 และต่ำกว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

4. วิเคราะห์หาสมการพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยทดสอบความเป็นอิสระจากกันของตัวแปรอิสระ

4.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบง่าย โดยการทดสอบ (t-test)

4.3 กำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

4.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยสถิติการทดสอบรวมเอฟ (Overall F-test)

4.5 กำหนดหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (B) ในรูปคะแนนดิบ

4.6 ทดสอบค่า F เพื่อทดสอบว่าค่า B ของตัวพยากรณ์แต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์หรือไม่

4.7 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

4.8 สร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรตามด้วยตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานที่ระดับ $p < .05$